

We laten onze stem horen

De manifestatie op 13 januari was een groot succes. Het basisonderwijs was zeer sterk vertegenwoordigd. Maar had de manifestatie ook impact? En wat hebben we er verder uit geleerd?

De politiek is wakker geschud. Maar zullen de antwoorden en oplossingen die ze straks formuleren ook voldoende zijn?

Impact?

Als leraren zo massaal willen staken en manifesteren dan moet er echt wel iets aan de hand zijn. Dat beseften ook de onderhandelaars voor een nieuwe federale regering. Toen duidelijk werd dat steeds meer mensen uit het onderwijs het werk wilden neerleggen en naar Brussel zouden afzakken, werden de onderhandelingen over het hoofdstuk pensioenen tijdelijk stil gelegd. Er werd veel energie gestoken in het sussen van de gemoederen en het benadrukken van het grote respect voor alle personeelsleden in onderwijs. Er werd gewezen op overgangsmaatregelen en compensaties en op de zeer geleidelijke uitrol. Maar heel concreet werd het nooit. Eén ding is wel zeker: wie nu als starter in onderwijs begint, krijgt alleen maar onzekerheid voorgeschoteld over loopbaan en pensioen.

Ook in het actualiteitsdebat in het Vlaams parlement over de aantrekkelijkheid van het beroep, zag iedereen die aanslag op de pensioenen als de laatste dikke druppel die de al overvolle emmer deed overlopen. Er werd actie gevraagd, ook op Vlaams niveau. Minister Demir benadrukte dat er sociaal overleg is opgestart met koepels en vakbonden over zeer concrete thema's zoals orde, respect en tucht; het kerntakendebat; professionalisering en ondersteuning; personeelsbeleid en leiderschap. De minister wil ook verder werken aan oplossingen voor het lerarentekort en wil de studie van HAY Management uit 2002 over de verloning van de leraar actualiseren. Die studie stelde dat het loon van de leraar competitief is ten opzichte van andere vergelijkbare beroepen als je alle vergoedingen bij elkaar telt, dus ook het pensioen. Het is ook

de uitdrukkelijke vraag van de vier onderwijsvakbonden om daar opnieuw onderzoek naar te doen. Daarnaast komt er ook een debat met alle sociale partners over de aantrekkelijkheid van het beroep, maar dat zal meer tijd nodig hebben.

De politiek is wakker geschud. Maar zullen de antwoorden en oplossingen die ze straks formuleren ook voldoende zijn?

Vakbonden zijn nodig

Commentatoren allerhande vroegen zich af of het niet te vroeg was om te manifesteren. Er is immers nog niets beslist. Waarom zetten de vakbonden dan nu al de hakken in het zand? Er kwam een duidelijk antwoord van professor Stan De Spiegelaere: wie niet aan tafel zit, staat meestal op het menu. De huidige onderhandelaars voor de federale regering wantrouwen elkaar zo sterk dat ze streven naar een regeerakkoord met dichtgetimmerde afspraken. En omdat het zo moeilijk is om tussen de partijen tot een overeenkomst te komen, worden de sociale partners er buiten gehouden. Dan moeten ze wel op een andere manier impact afdwingen.

Dat hebben we gedaan dankzij jullie. Democratie eindigt niet na de verkiezingen. Vakbonden zijn broodnodig om ook tijdens een regeerperiode de politici bij de les te houden en de stem van gewone burgers te laten horen. Ook in de toekomst blijven we broodnodig om te blijven hameren op het belang van een rechtvaardig beleid.

Zijn er nog zekerheden?

Het is niet de eerste keer dat er zwaar op de overheidspensioenen bespaard wordt. In 2012 moesten we al een eerste bittere pil slikken. Wat zal het bij een volgende regeringsformatie zijn, wanneer blijkt dat de begroting toch

nog niet klopt? Waarom nog elke maand bijdragen voor de huidige pensioenen als je zelf niet zeker kan zijn van een leefbaar pensioen?

In een al wankelende wereldorde worden nu ook dichtbij huis zekerheden op het spel gezet. Politici slagen er niet in vertrouwen te wekken. Het is niet zo dat niemand wil inleveren. Het besef is er dat een ander beleid nodig is om van ons land opnieuw een gezonde staat te maken. Maar zolang toekomstige regeerleiders er niet in slagen om rustig en vastberaden een duurzaam plan uit te rollen, met aandacht voor de mensen achter de cijfers en met een evenwichtige verdeling van de lasten, zullen ze op weinig begrip kunnen rekenen en zal wantrouwen een overheersend gevoel blijven.

Eerst werken aan een gezonde loopbaan

Vandaag wordt er aan ons pensioen gemordeld zonder eerst naar de haalbaarheid van werk te kijken. De loopbaan wordt zelfs nog verzwaaard door het niet meer meetellen van gelijkgestelde periodes tijdens ziekte of werkloosheid voor de opbouw van het pensioen. Een echt beleid voor de steeds maar groeiende groep van langdurig zieken of mensen in arbeidsongeschiktheid blijft uit. Het ACV rekende uit dat een beleid op de werkvloer om spier- en skeletproblemen te voorkomen tot 3 miljard medische kosten kan uitsparen. Waarop wacht de overheid dan nog om dit soort beleid op te leggen?

Kortom

Ja, manifesteren heeft zin. Als praten niet meer helpt, als sociaal overleg zoveel mogelijk vermeden wordt, en dichtgetimmerde afspraken op het menu staan, dan moeten we op een andere manier onze stem laten horen. Op 13 januari gaven we een heel duidelijk signaal dat niet kan genegeerd worden en druk besproken is. De actiebereidheid blijft erg groot. Het zou wel eens een warm voorjaar kunnen worden.

TEKST
Lies Van Rompaey